

Departamento di
Enseñansa Aruba

**Resultaten survey covid-19 en veiligheid schoolhoofden
en docenten/onderwijsondersteunend personeel
SECUNDAIR onderwijs feb 2022**

Departamento di
Enseñansa Aruba

Inhoudsopgave resultaten Covid-19 en veiligheid schoolhoofden en docenten/onderwijsondersteunend personeel secundair onderwijs feb 2022

Introductie

Opzet survey

Resultaten

1. Covid-19

2. Veiligheid scholen secundair onderwijs

Conclusies

Aanbevelingen

Introductie

Veiligheid is en blijft een noodzakelijke voorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs.

Zoals het onderzoeksplan Veiligheid van juni 2019 aangeeft, is er momenteel geen actueel en totaaloverzicht van het onderwijs hoe de beleving van de primaire veiligheidsrelaties¹ zijn. Middels het doen van onderzoek onder alle typen en lagen van onderwijs, wilt de Directie Onderwijs een inzicht krijgen in de beleving van veiligheid op de scholen door de schoolhoofden, docenten/onderwijsondersteunend personeel. Deze informatie zal gebruikt worden om een nationaal beleidsplan te maken ter bevordering van kwalitatief onderwijs.

Opzet survey

In februari 2022 heeft de Directie Onderwijs (DO) twee surveys uitgevoerd onder alle primaire en secundaire scholen, m.b.t. Covid-19 en veiligheid.

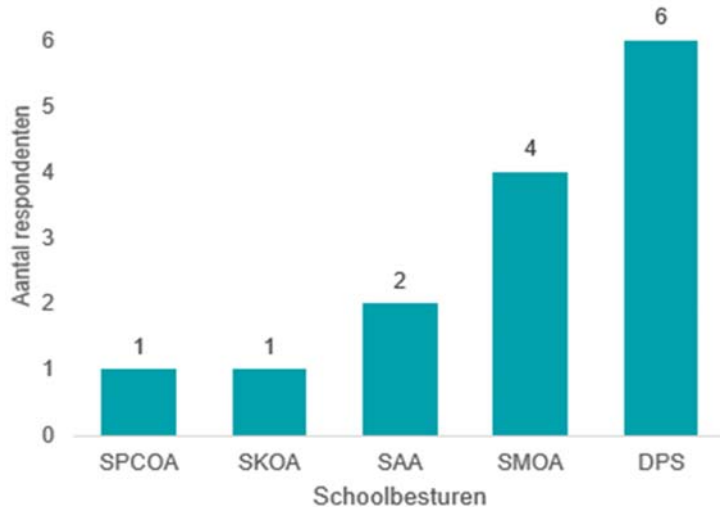
Schoolhoofden

Voor wat betreft de schoolhoofden secundair onderwijs zijn er 14 ingevulde surveys ontvangen van 5 van de 10 schoolbesturen, t.w. SPCOA, SKOA, SAA, SMOA en DPS. Dus de helft van het aantal schoolbesturen hebben meegedaan. De SPCOA en SKOA hebben beiden maar 1 survey opgestuurd en de SAA 2 surveys. Wanneer er gekeken wordt naar de tabel op de volgende pagina, kan er geconcludeerd worden dat erg weinig schoolbesturen hun input hebben gegeven aangaande de surveys bestemd voor de schoolhoofden.

Aangaande docenten/onderwijsondersteunend personeel, zijn er 92 ingevulde surveys ontvangen van 7 schoolbesturen.

---

¹ De primaire veiligheidsrelaties zijn de onderlinge relaties tussen mensen op de scholen zoals de relatie personeel – leerling en de relatie personeel – ouder.

Figuur 1. Naam schoolbestuur waaronder de schoolhoofden ressorteren.

In onderstaande tabel kan gezien worden van welke onderwijstypen de schoolhoofden waren.

Scholen	Onderwijstype(s)
SPO(Santa Cruz)	SPO
SPO(Brazil)	SPO
John Wesley College	AVO
Colegio Arubano	AVO
Colegio San Augustin	AVO
Avondmavo	AVO
Avondhavo San Nicolas	AVO
Colegio Nigel Matthew	AVO
Juliana School	AVO
C.G. Abraham de Veerschool	AVO

Tabel 1. Onderwijstype van de school.

Docenten/onderwijsonderdersteunend

Aangaande docenten/onderwijsonderdersteunend personeel, zijn er 92 ingevulde surveys ontvangen van 7 schoolbesturen.

92 respondenten hebben de survey docenten/onderwijsondersteunend personeel ingevuld. Ook hier zijn alle schoolbesturen benaderd om de survey in te vullen. De surveys zijn ingevuld conform de perceptie van de docenten/onderwijsondersteunend personeel.

Aantal respondenten per schoolbestuur	
DPS	44
OAA	4
SAA	6
SKOA	2
SMOA	21
SPCOA	6
Stichting Combina	9
Totaal:	92

Tabel 2. Aantal respondenten docenten/onderwijsondersteunend personeel per schoolbestuur.

Schoolbesturen	Scholen	Onderwijstype(s)
SAA	Avond Mavo Aruba	Algemeen voortgezet onderwijs
SMOA	Colegio Arubano	Algemeen voortgezet onderwijs
Stichting Combina	Schakel College	Algemeen voortgezet onderwijs
SKOA	Colegio San Augustin	Algemeen voortgezet onderwijs
	Onbekend	Algemeen voortgezet onderwijs
SPCOA	Mon Plaisir College	Algemeen voortgezet onderwijs
	John Wesley College	Algemeen voortgezet onderwijs
	Mon Plaisir College Mavo & Havo	Algemeen voortgezet onderwijs
DPS	Ceque College	Algemeen voortgezet onderwijs
	Avond mavo aruba	Algemeen voortgezet onderwijs
	Colegio Nigel Matthew	Algemeen voortgezet onderwijs
	C.G. Abraham de Veer School	Algemeen voortgezet onderwijs
	Juliana School	Algemeen voortgezet onderwijs
	SPO (Brazil)	Speciaal voortgezet onderwijs
	SPO(Santa Cruz)	Speciaal voortgezet onderwijs

Tabel 3. Onderwijstype van de respondenten docenten/onderwijsonderdersteunend personeel.

De respondenten hebben alle vragen beantwoord.

De survey is opgezet conform de onderzoeksvragen:

1. Covid-19;
2. Uitgebreide aantal vragen. m.b.t de veiligheid van de school conform de perceptie van het schoolhoofd en docenten/onderwijsonderdersteunend personeel.

Belangrijke onderzoeksvragen conform het onderzoeksplan juni 2019:

D.m.v de volgende belangrijke onderzoeksvragen zal de DO een actueel overzicht krijgen aangaande de beleving van de primaire veiligheidsrelaties, Covid-19 en veiligheid in zijn algemeen conform de perceptie van de schoolhoofden en docenten/onderwijsondersteunend personeel:

- Besteden de scholen in het secundair onderwijs aandacht aan belangrijke Covid-19 en veiligheidsaspecten. In de sectie van Covid-19 is gemeten hoe de school zoveel mogelijk Covid-19 bij de kinderen en personeel wilt voorkomen en welke middelen hiervoor is gebruikt;
- Hoe is de betrokkenheid van de schoolhoofden en docenten/onderwijsondersteunend personeel van het secundair onderwijs op school m.b.t bepaalde Covid-19 en veiligheidsaspecten van de school. Hier hebben de schoolhoofden en docenten/onderwijsondersteunend personeel aangegeven de middelen die de desbetreffende school gebruikt om veiligheid op de school te verbeteren en te behouden. De variabel waar naar gevraagd wordt is de gradatie betrokkenheid van de schoolhoofd en docenten/onderwijsondersteunend personeel met het zoveel mogelijk voorkomen van Covid-19 op de school;
- Hoe is de beleving van Covid-19 en veiligheid op school door de schoolhoofd en docenten/ondersteunend

- personeel m.b.t o.a. geweld, agressie, alcohol, drugs, etc. en hoe pakt de school dit aan? Hier wordt de variabele m.b.t de beleving van de schoolhoofd en docenten/onderwijs ondersteunend personeel gemeten.
- Hoe is het gesteld met het welbevinden van de schoolhoofden en docenten/onderwijs ondersteunend personeel op school. Hier wordt de variabele m.b.t welbevinden aangegeven van de schoolhoofden en docenten/onderwijs ondersteunend personeel met alle middelen en aspecten tegen Covid-19 en veiligheid die zich op de school bevinden.

De bovengenoemde onderzoeksvragen met de aangegeven onderwerpen, hebben te maken met de primaire veiligheidsrelaties zoals beschreven in de eerste "footnote". De perceptie van de primaire veiligheidsrelaties is door de schoolhoofden en docenten/onderwijs ondersteunend personeel aangegeven gebaseerd op de gestelde vragen.

De vragen die in deze survey gesteld zijn, zijn de belangrijkste aspecten van veiligheid die er op een school aanwezig dient te zijn en zijn conform de perceptie van de schoolhoofd en docent/onderwijs ondersteunend personeel ingevuld.

Resultaten Covid-19

Schoolhoofden

Van de 14 respondenten zullen de bevindingen uit de survey weergegeven worden conform de opzet van de survey. Alle schoolbesturen zijn benaderd om de survey in te vullen. De vragen van de survey zijn ingevuld conform de beleving van de schoolhoofden.

Docenten/onderwijsondersteunend personeel

92 respondenten hebben de survey ingevuld. Ook hier zijn alle schoolbesturen benaderd om de survey in te vullen. De surveys zijn ingevuld conform de perceptie van de docenten/onderwijsondersteunend personeel.

1. Covid-19

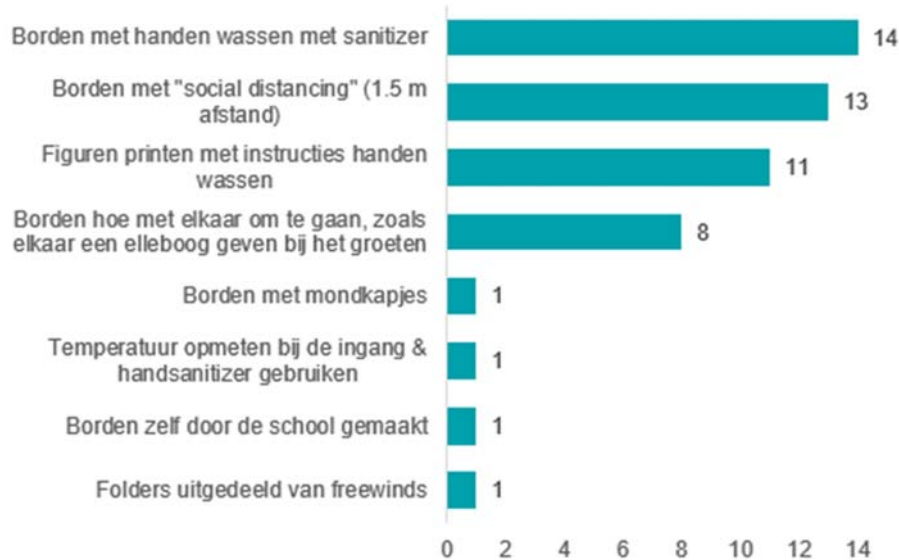
Schoolhoofden

De meeste schoolhoofden gaven aan dat de school geen actie neemt m.b.t het nemen van een vaccinatie omdat dit als een privé aangelegenheid wordt beschouwd. Ook gaven de meest respondenten aan DVG een korte lezing te laten geven.

Alle schoolhoofden gaven aan bewust gemaakt te zijn geworden door de schoolbesturen en DVG, van de gevolgen van Covid-19 en wat te doen ter voorkoming voor hun school.

In de onderstaande tabel wordt weergegeven hoe de docenten/onderwijsondersteunende personeel en studenten bewust zijn gemaakt ter voorkoming van Covid-19 met geanimeerde borden.

Figuur 2. Gebruikte geanimeerde borden ter bewustwording Covid-19 door docenten/onderwijsondersteunend personeel

Wat "social distancing" en "handen wassen", betreft wordt erg veel nadruk gelegd. Alle respondenten gaven aan dat de studenten regelmatig hun handen wassen met "sanitizer".

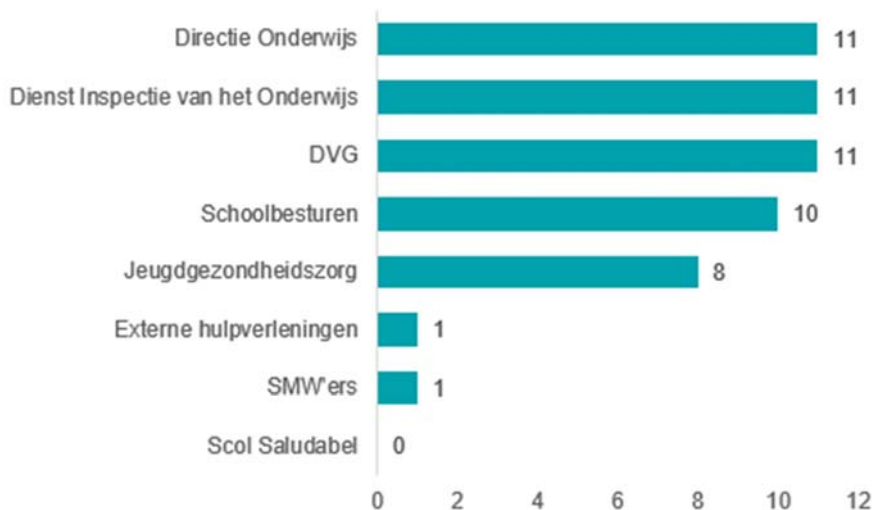
Protocollen opgezet door de DVG en andere instanties: alle respondenten gaven aan zich hieraan te houden.

Psychologische effecten van de Covid-19 op de studenten: De meeste respondenten gaven aan dat sommige studenten psychische welbevinden ondervinden opgevolgd door dat de studenten onrustig worden en ook worden sommige studenten onrustig als het gevolg van ziek kunnen worden. .

Figuur 3. Psychologische effecten van Covid-19 op de studenten.

De overgrootste deel (11 respondenten) gaf aan samen te werken met DEA of DO, Inspectie van Onderwijs, DVG en de schoolbesturen.

Figuur 4. De instanties waarmee de school samenwerkt. Als laatste, de overgrote deel van de respondenten hadden niets extra's te vermelden.

Docenten/onderwijsondersteunend personeel

De overgrootse deel van de respondenten (91%) gaf aan dat de studenten door de docenten/onderwijsondersteunend personeel door de schoolhoofd bewust worden gemaakt van de gevolgen van Covid-19.

De onderstaande geanimeerde borden worden gebruikt om de studenten en docenten/onderwijsondersteunend personeel bewust te maken ter voorkoming van Covid-19.

Figuur 5. Gebruikte geanimeerde borden.

De docenten/onderwijsondersteunend personeel en leerlingen zijn bewust gemaakt geworden om Covid-19 te voorkomen m.b.v. met name borden met handen wassen met sanitizer. Ook gebruiken de respondenten borden met "social distancing" en figuren worden geprint hoe met elkaar om te gaan en borden met mondkapjes.

De scholen van de respondenten leggen veel nadruk op “social distancing” en “handen wassen” met sanitizer.

59% van de respondenten legt nadruk op “social distancing”.

Ook wordt er accent gelegd op “handen wassen” met “sanitizer”, 86%, en 63% van de respondenten gaven aan dat de kinderen hun handen wassen met sanitizer.

91% van de respondenten houdt zich aan de protocollen opgezet door DVG en andere instanties.

Psychologische effecten van de Covid-19 op de leerlingen:
De meeste leerlingen worden onrustig en sommige kinderen worden ook onrustig van de gevolgen van het ziek kunnen worden van Covid-19.

Een overgroot deel van de respondenten gaf aan met DVG samen te werken opgevolgd door Dienst Inspectie van het onderwijs en schoolbesturen.

Figuur 6. Samenwerking met andere instanties.

2. Veiligheid

Schoolhoofden

Twaalf van de 18 schoolhoofden hebben een veiligheidsbeleid beschreven. Van de 18 schoolhoofden gaven 5 schoolhoofden aan dat ze zelf de veiligheidsbeleid opstellen en 3 schoolhoofden gaven aan de veiligheidsbeleid op te stellen door de school zelf of schoolbestuur. De meeste (12 van de 18) schoolhoofden gaven aan dat veiligheidsprocedures in het beleid beschreven staan.

Scholen	Onderwijstype(s)
SPO(Santa Cruz)	SPO
SPO(Brazil)	SPO
John Wesley College	AVO
Colegio Arubano	AVO
Colegio San Augustin	AVO
Avondmavo	AVO
Avondhavo San Nicolas	AVO
Colegio Nigel Matthew	AVO
Juliana School	AVO
C.G. Abraham de Veerschool	AVO

Tabel 4 scholen die de survey hebben ingevuld en naar onderwijstype

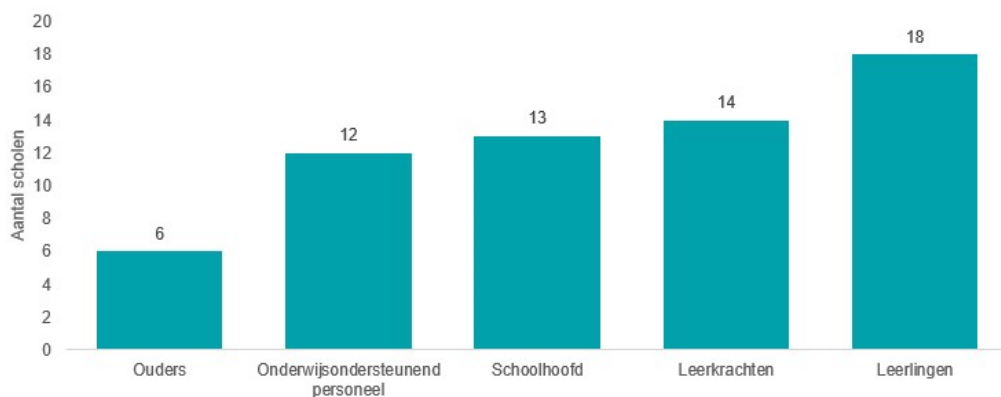
De overgrootste deel (16) van de schoolhoofden gaven aan samen te werken met de jeugdgezondheidszorg opgevolgd door andere scholen, Bureau leerplicht, Directie Sociale Zaken, FADA, Bureau Sostenemi en Telefon pa Hubentud. Voor wat betreft bekend zijn met de aanmeldingsprocedures van de instanties waar mee wordt samengewerkt, is de overgrootste deel (15) van de schoolhoofden bekend met Bureau Leerplicht

opgevolgd door de Directie Sociale Zaken, Bureau Sostenemi en jeugdgezondheidszorg.

Voor wat betreft zorgactoren die in dienst zijn van het schoolbestuur en tevens deel vormen van de school, werd aangegeven dat de volgende zorgactoren de scholen ook gebruik van wordt gemaakt, t.w. counselor, mentor, zorg coördinator en leerkracht.

Wat betreft het uitbrengen van een jaarverslag, gaven 13 schoolhoofden (72%) aan, jaarlijks een jaarverslag uit te brengen. Degene die een jaarverslag hebben uitgebracht, was de laatste jaarverslag in 2020 uitgebracht. Maar 8 schoolhoofden (44%) gaven aan veiligheid als onderwerp in hun jaarverslag naar voren hebben gebracht.

V.w.b schoolregels/gedragregels kan gezegd worden dat wel elke schoolhoofd aangaf school- en gedragregels heeft voor de leerlingen, leerkrachten, schoolhoofd, onderwijsondersteunend personeel en ouders. Zie onderstaande figuur.

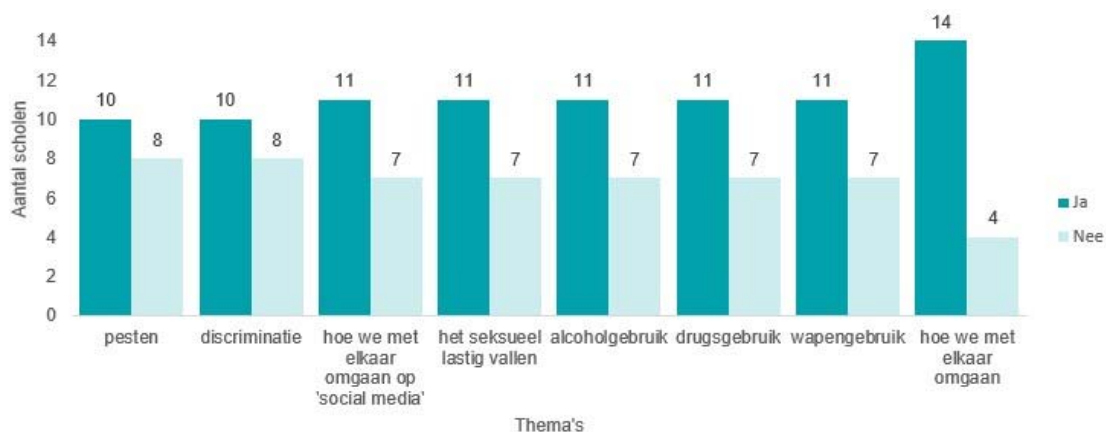

Figuur 7 Schoolregels/gedragregels die de schoolhoofden aangaven

Degene die betrokken zijn bij het opstellen van de schoolregels/gedragsregels zijn op de eerste plaats de schoolhoofd opgevolgd door de leerkrachten, de school, schoolbestuur en als laatste de onderwijsondersteunende personeel.

De schoolregels/gedragsregels worden middels een methode bekend gemaakt aan de ouders door 16 van de 18 schoolhoofden. Het gebruik van emails wordt door 15 van de schoolhoofden gebruikt op gevolgd door de schoolgids, website, social media en klaslokalen.

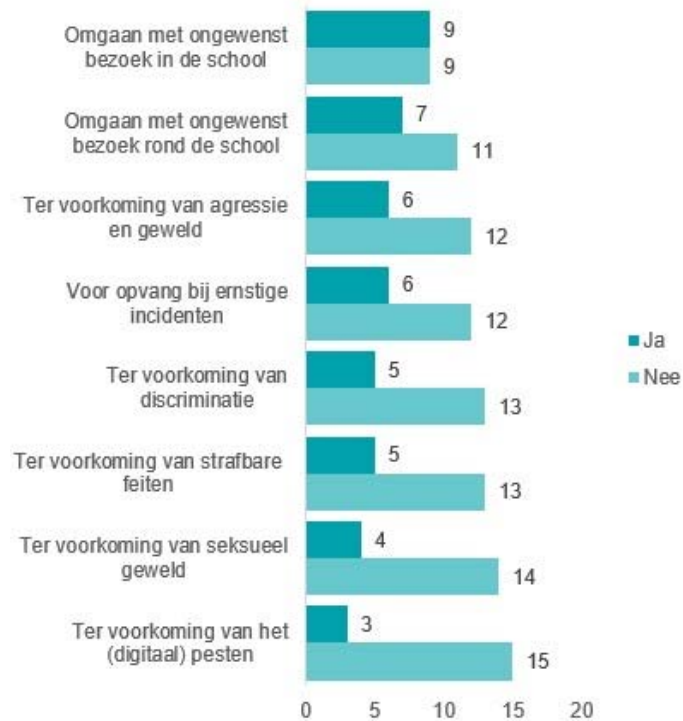
Mb.t regels voor personeel kan gezegd worden dat er duidelijke regels zijn m.b.t 'hoe we met elkaar omgaan', wapengebruik, drugsgebruik, alcoholgebruik, het seksueel lastig vallen en 'hoe met elkaar om te gaan'.

Figuur 8 Regels personeel

Aangaande protocollen voor personeel, kan er gezegd worden dat de meeste scholen (15 van de 18 scholen) hebben een protocol voor personeel aangaande 'ter voorkoming van digitaal pesten'. Ook ter voorkoming van seksueel geweld, ter voorkoming van strafbare feiten, ter voorkoming van

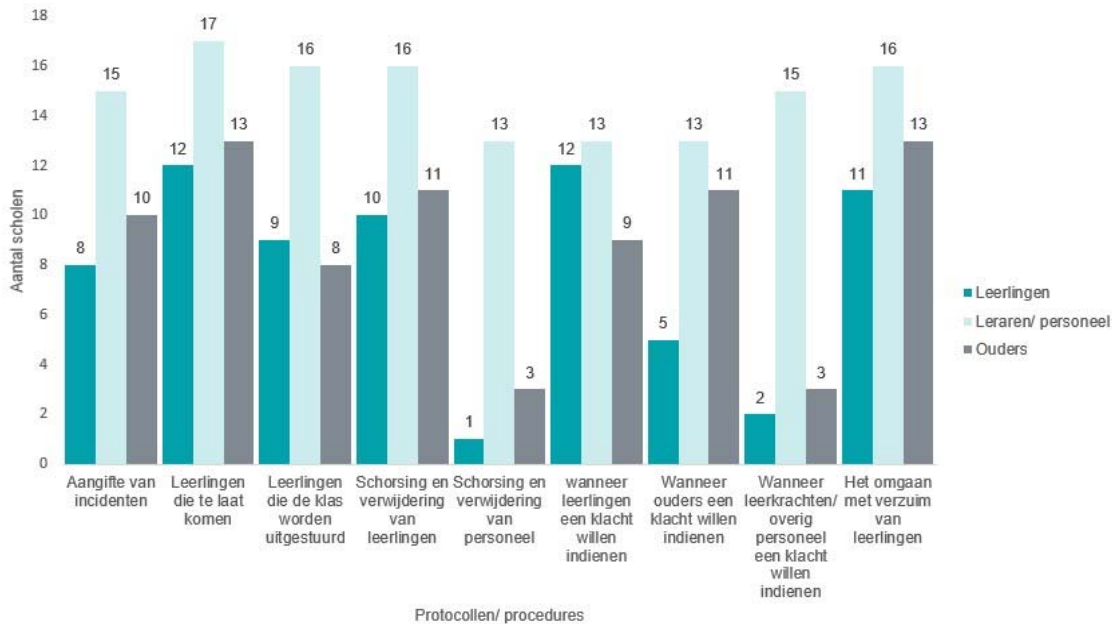
discriminatie, en ter voorkoming van agressie en geweld. Alle thema's bij elkaar, kan gezegd worden dat de protocollen alles omvattend zijn.

Figuur 9 Protocollen opgesteld voor het personeel.

Degene die deze procedures met name raadplegen in de meeste gevallen zijn de ouders. Zie figuur 10.

Figuur 10 Wie de protocollen/procedures raadplegen.

Ook zijn er afspraken gemaakt hoe er wordt omgegaan met vertrouwelijke informatie opgevolgd door straffen en belonen van leerlingen, en rouw en verdriet.

Aangaande de thema 'kindermishandeling', hebben de meeste scholen (12 van de 18 scholen) een meldcode.

Er worden ook door de meeste scholen (15 scholen) structurele groepsbesprekingen gehouden. Gemiddeld worden er 40 tot 10 groepsbesprekingen per jaar gehouden.

Ook werken veel scholen (scholen van de 18 scholen) structureel met groepsplannen.

Alle scholen (18 respondenten) houden structurele leerling besprekingen. Gemiddeld houden de scholen tussen 34 en 7 leerling besprekingen per jaar.

Daarnaast werken vele scholen (11 van de 18 respondenten) structureel met individuele handelingsplannen.

V.w.b begeleiding t.b.v. het tegen gaan van ongewenst gedrag, gebruiken 13 van de 18 respondenten interne begeleiding opgevolgd door externe begeleiding.

Aangaande opvoedingsinterventie van gedragsmodificatie dat door de school wordt gebruikt om ongewenst gedrag van leerlingen tegen te gaan is op de eerste plaats schorsing en straffen. Definitieve verwijdering van de leerlingen van de school en verwijdering van de leerling voor de rest van de schooljaar wordt in veel mindere mate gebruikt. Voor de implementatie van deze gedragsmodificatie, geven alle respondenten ondersteuning aan de leerkrachten.

Een overgrote deel van de respondenten (10) werken niet met leerdoelen van de leerkrachten.

Ook werken de meeste scholen (10 respondenten) met leerdoelen van de leerkrachten zoals persoonlijke ontwikkelingsplannen van de overgrootste deel van de respondenten (10)

Ook hier geldt dat 10 van de 18 respondenten ondersteuning geven aan de leerkrachten middels de interne begeleider.

De overgrootste deel van de respondenten, n.l. 14, hebben aangegeven dat hun desbetreffende school een inwerkingsplan/-traject hebben voor nieuwe leerkrachten.

Maar 8 respondenten gaven aan een rapportagesysteem van de leerkrachtondersteuning te hebben maar aan de andere

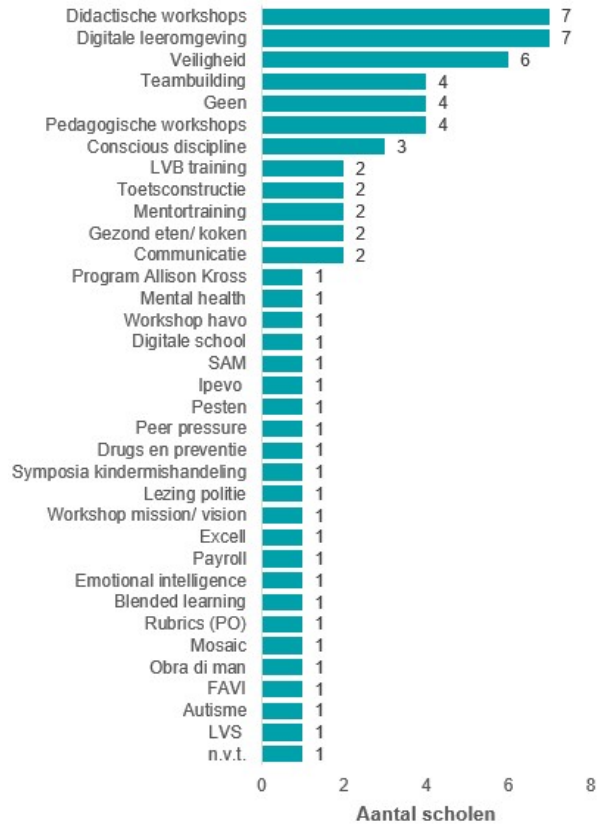

kant gaven 9 respondenten aan geen rapportagesysteem te hebben voor leerkrachtondersteuning.

V.w.b. aandacht besteden in de meest recente jaarverslag aan de onderwerp leerkrachtondersteuning, besteden er maar 3 van de 18 respondenten aandacht hieraan en de rest besteden hieraan geen aandacht of is het niet van toepassing.

De helft van de respondenten gaven aan dat er cursussen/trainingen/workshops wordt gegeven over veiligheid aan het onderwijspersoneel als professionaliserings-activiteiten. De andere helft van de respondenten gaven aan hieraan niet te doen.

Zie onderstaande figuur om een indruk te krijgen van de cursussen /trainingen/workshops die in de afgelopen 3 jaar zijn gegeven.

Figuur 11 Alle gegeven cursussen/trainingen/workshops van de afgelopen 3 jaar.

Maar 5 respondenten gaven aan dat er follow-up wordt gedaan in de vorm van coaching of intervisie.

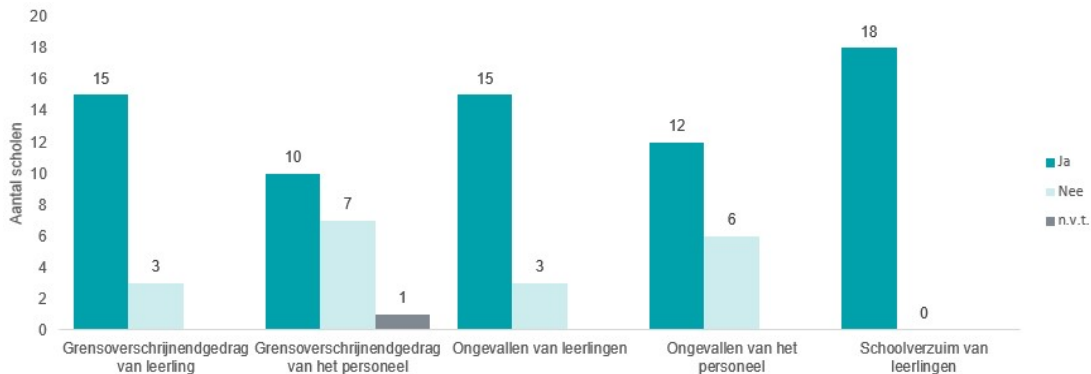
Een klein aantal respondenten, 4, gaven aan dat de onderwerp 'veiligheid' in de cursussen/trainingen/workshops wordt gegeven aan het onderwijsondersteunend personeel als professionaliserings-activiteiten.

Nagenoeg geen respondenten alleen maar 3 gaven aan follow up te geven in de vorm van coaching of intervisie aangaande cursussen/trainingen/workshop.

Een overgrootste deel, n.l 14 respondenten gaven aan dat er regelmatig overleg is tussen leiding en personeel over de sociaal emotionele veiligheid op school.

Er zijn 6 respondenten die op school literatuur, films of andere bronnen hebben met tips over sociaal-emotionele problemen bij jongeren. We noemen dit een orthotheek.

Zie onderstaande figuur 12 voor wat voor registratie systeem de respondenten hebben:

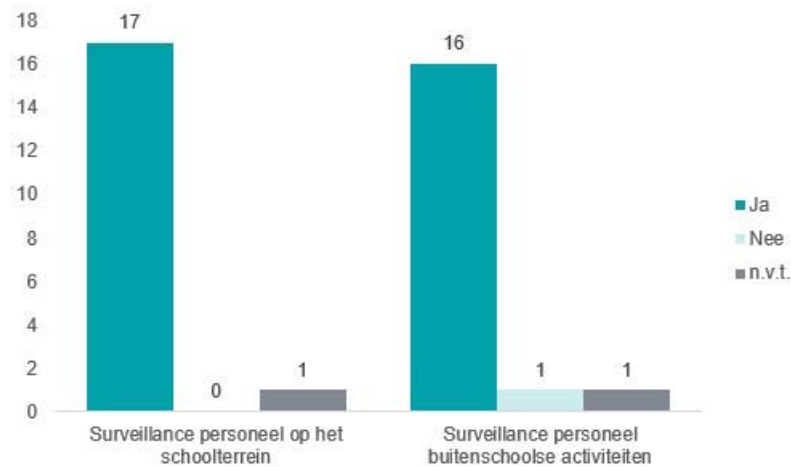
Figuur 12 registratie systemen op scholen.

Uit de onderstaande figuur valt op dat alle respondenten een registratie systeem hebben voor schoolverzuim van de leerlingen. Ook gaven de respondenten aan, t.w 15, een registratie systeem hebben voor ongevallen van leerlingen en grensoverschrijdend gedrag van leerlingen.

V.w.b. een leerlingvolgsysteem (LVS) hebben op school, gaven nagenoeg alle respondenten, 17, aan dit te hebben.

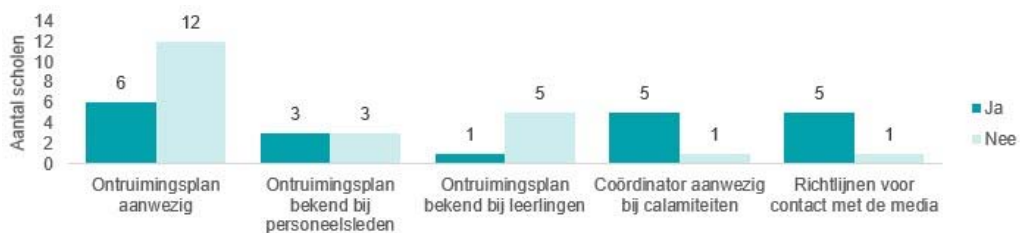
Aangaande een oudercommissie, gaven de overgrootste deel van de respondenten aan, 15, geen actieve oudercommissie te hebben.

Er zijn door de overgrootste deel van de respondenten afspraken voor surveillance door het personeel op het schoolterrein en voor buitenschoolse activiteiten. Zie figuur 12.

Figuur 13. Surveillance door personeel.

Aangaande een ontruimingsplan, hebben de meeste respondenten, 12 geen ontruimingsplan. Zie figuur 14 voor meer informatie betreffende de ontruimingsplan.

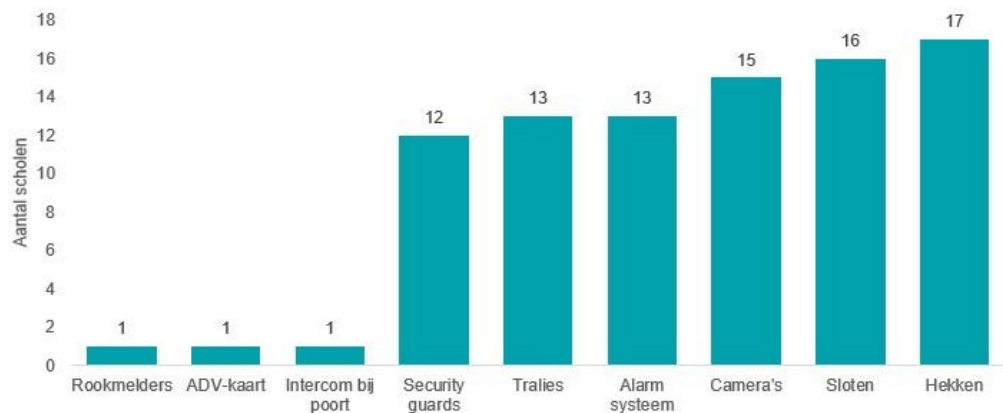

Figuur 14. Ontruimingsplan.

V.w.b. EHBO dozen, hebben bijna alle respondenten, 17, een EHBO dozen die bruikbaar zijn.

De overgrootste deel van de respondenten hebben een brandblusapparaat op school waarvan velen bruikbaar tot goed bruikbaar zijn.

Hekken en sloten worden het meest gebruikt t.b.v. veiligheid op school.

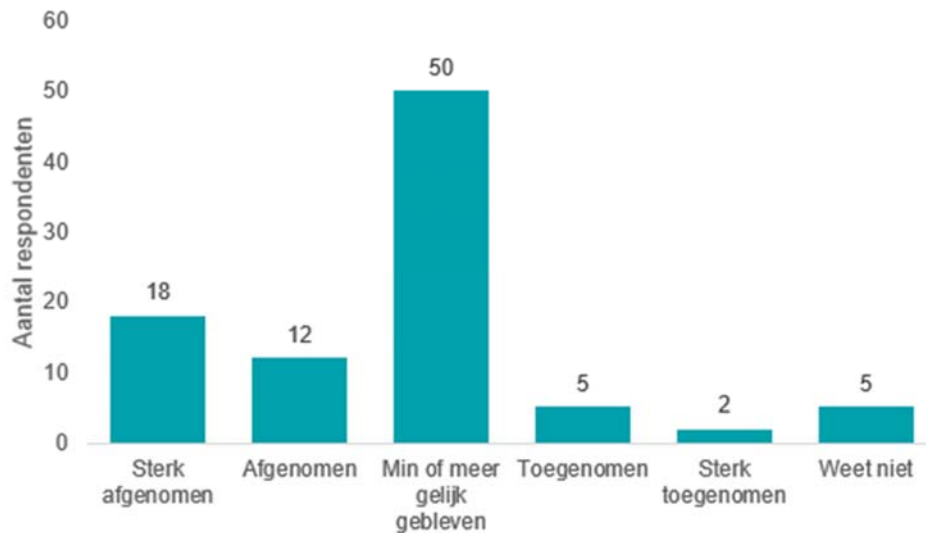

Figuur 15. Middelen die gebruikt worden t.b.v veiligheid op school.

De producten/diensten die door de school noodzakelijk wordt geacht voor veiligheid maar die niet aanwezig zijn is camera's en security guards en hekken.

Docenten/onderwijsondersteunend personeel

Het gevoel van veiligheid op school in de schooljaar 2021-2022 is volgens meer dan 50% van respondenten min of meer gelijk gebleven als het schooljaar daarvoor 2020-2021. Een klein deel van de respondenten gaven ook aan dat ze ervaren dat het gevoel van veiligheid op de school in 2021-2022 sterk is afgenomen. Zie figuur 7.

Figuur 7. Gevoel veiligheid op school in schooljaar 2021-2022

28 van de 92 docenten/onderwijsondersteunend personeel gaven aan zich geaccepteerd te voelen op hun school. Tevens gaven ze aan dat ze begeleiding door hun school krijgen m.b.t hun veiligheid.

Het overgrote deel van de docenten/onderwijsondersteunend personeel (51) gaf aan zich veilig te voelen op hun school. Maar de rest (38) gaf aan zich niet veilig tot helemaal niet veilig te voelen op hun school.

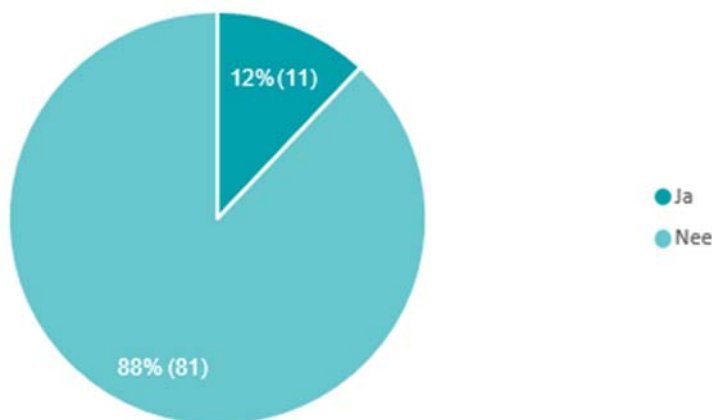

Er kan gezegd worden dat meer dan de helft (47) van de respondenten aangaf, dat bij ongewenst gedrag op school, dit goed wordt aangepakt door de school.

Veertig respondenten gaven aan tevreden te zijn over het beleid van hun school m.b.t ongewenst gedrag. De rest van de respondenten (38) gaf aan het niet eens te zijn met het beleid van hun school m.b.t ongewenst gedrag.

Het overgrote deel van de respondenten (54) heeft in de surveys aangegeven gebruik te maken van cameratoezicht om de veiligheid van 'iedereen op school' te vergroten.

88% van de docenten/onderwijsondersteunend personeel gaf aan niet te zijn geconfronteerd in de afgelopen 12 maanden met ongewenst gedrag van een medewerker van hun school.

Figuur 8. Confrontatie afgelopen 12 maanden met ongewenst gedrag van een medewerker op school.

Een overgroot deel (73) van de respondenten gaven aan dat confrontatie de afgelopen maanden niet van toepassing is voor hun. 18 respondenten van het totaal van 92 respondenten gaf aan een of enkele keren in de afgelopen maanden geconfronteerd te zijn geweest met ongewenst gedrag van

collega's/leidinggevenden. 74 respondenten gaf aan dat ongewenst gedrag melden aan collega's/leidinggevenden niet van toepassing is. Van de 11 respondenten die wel gemeld hebben gaven 5 respondenten aan tevreden te zijn met de oplossing/resultaat een 6 respondenten waren niet tevreden.

Het overgrote deel van de respondenten(79) gaven aan dat bij hun het niet van toepassing is dat ze de afgelopen maanden te maken hebben gehad met op hun gerichte fysiek en/of verbaal geweld.

Ook m.b.t. op de respondenten gerichte vormen van fysiek geweld door studenten in de afgelopen 12 maanden, gaven 83 respondenten aan dat het niet van toepassing voor hun is. M.b.t het moment dat fysiek geweld door studenten (doorgaans) heeft plaatsgevonden, werd door 80 respondenten aangegeven dat het niet van toepassing is. Tevens, v.w.b gerichte vormen van verbaal geweld door studenten in de afgelopen 12 maanden, gaf ook hier een overgroot deel van de respondenten aan (69) dat dit niet van toepassing is bij hun.

V.w.b de onderstaande vormen van veiligheid, gaven tussen 71-92 respondenten aan dat het niet van toepassing was bij hun:

- Moment dat verbaal geweld door studenten (doorgaans) heeft plaatsgevonden;
- Gerichte vormen van fysiek geweld door ouders die de respondenten de afgelopen 12 maanden mee te maken hebben gehad;
- Fysiek geweld door ouders (doorgaans) plaatsgevonden;
- De gerichte vormen van verbaal geweld meegemaakt in de afgelopen 12 maanden door ouders;
- Gerichte vormen van verbaal geweld door ouders in de afgelopen 12 maanden;

- Doordat de bovenstaande stellingen allemaal niet van toepassing zijn, hebben de overgrootste aantal respondenten (75) aangegeven dat de ongewenste gedrag van ouders/studenten niet gemeld zijn.
- Degene die wel meldingen hebben gedaan, gaven veel respondenten aan (28) dat het niet van toepassing was.

71% van de respondenten gaf aan dat de afgelopen 12 maanden niets onveilig heeft voorgedaan op hun school. Van de 29% van de respondenten die aangaf dat er wel iets onveilig is gebeurd op hun school waren 5 respondenten die aangaven aan dat het druggerelateerde zaken waren en 4 respondenten gaven aan dat er vuurwapens op school waren. De rest van de respondenten gaf in kleine hoeveelheid aan dat er verschillende onveiligheden hebben voorgedaan op school, zoals student met een mes op school, beschuldigingen naar andere collega's, vechtpartijen, etc.

De meeste respondenten gaven aan dat ze niet wisten of dat het niet van toepassing was dat de school in de afgelopen 12 maanden de politie werd ingeschakeld.

Net zoals bovenstaand is weergegeven, gaven de meeste respondenten aan dat ze niet wisten of dat het niet van toepassing was dat de school in de afgelopen 12 maanden de politie werd ingeschakeld voor ongewenst gedrag van ongewenste bezoekers in of om de school.

De meeste correspondenten (63) hadden wel een vermelding waaronder: een "security guard" op school gewenst, SMW'er op school gewenst, videocamera's gewenst, mobiele telefoon is een groot probleem op school. Additioneel werd vermeld dat er een intercom in de klas gewenst is en er vindt er "bullying" plaats op school. De meeste respondenten gaven aan dat de school een veilige plek is en dat brandblussers gewenst zijn.

Conclusies

Covid-19

Schoolhoofden

Aangezien er 14 schoolhoofden van 5 schoolbesturen van het secundair onderwijs de survey hebben ingevuld terwijl er 10 schoolbesturen zijn, kan er geen conclusie gevormd worden. Het is opvallend dat van het grootste schoolbestuur, de SKOA, maar 2 surveys zijn ingevuld.

Docenten/onderwijsondersteunend

Er kan geconcludeerd worden dat nagenoeg door alle schoolhoofden alle personeel op de scholen inclusief studenten bewust worden gemaakt van de gevolgen van Covid-19. Ook worden er gebruik gemaakt van alle andere beschikbare middelen. De scholen doen alles op alles om Covid-19 op de scholen te voorkomen.

Er wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare middelen zoals geanimeerde borden met veel nadruk op "social distancing" en "handen wassen". Daarnaast houden nagenoeg alle respondenten zich aan de protocollen en wordt er samengewerkt met de DVG, Dienst Inspectie van het Onderwijs en de schoolbesturen.

V.w.b psychologische effecten, worden veel leerlingen onrustig ook van de gevolgen van het ziek kunnen worden van Covid-19.

Veiligheid

Schoolhoofden en docenten/onderwijsondersteunend onderwijs

Er kan geconcludeerd worden dat de meeste respondenten zich veilig voelen op hun desbetreffende school. Alle beschikbare "tools" worden gebruikt om de veiligheid op de scholen te behouden en te bevorderen/ verbeteren. De ervaren veiligheid op de scholen kan als goed worden aangemerkt.

Hier worden er een paar voorbeelden gegeven van het bovenstaande:

- Indien er een geval zich voordoet van o.a. ongewenst gedrag, gaven de respondenten aan dat ze vinden dat het goed wordt aangepakt;
- Ook werd aangegeven dat de respondenten tevreden zijn over het beleid van hun school aangaande ongewenst gedrag.
- Als "equipment" voor veiligheid gebruiken de meeste respondenten cameratoezicht ter bevordering van de veiligheid van 'iedereen op school';
- Bijna alle respondenten gaven aan niet te zijn geconfronteerd in de afgelopen maanden van ongewenst gedrag van een medewerker van hun school.
- Van vele van de respondenten waren verschillende onveilige gedragingen van leerlingen e.d. niet van toepassing.
- Ook was gericht fysiek en/of verbaal geweld niet van toepassing bij bijna alle respondenten/ouders;
- Fysiek geweld door studenten/ouders was ook niet van toepassing;

- Gerichte vormen van verbaal geweld door studenten was ook nagenoeg niet van toepassing.
- Verschillende andere situaties refereerde veiligheid zijn ook niet van toepassing.

Er wordt veel samengewerkt met andere instanties t.b.v veiligheid waaronder de Jeugdgezondheidszorg, met andere scholen, Bureau Leerplicht, Directie Sociale Zaken en FADA. En degene die met de eerder genoemde instanties samenwerken, zijn ook op de hoogte van de aanmeldingsprocedures.

Wat belangrijk is ten behoud van de veiligheid op school zijn het hebben van schoolregels/gedragsregels voor verschillende factoren waaronder leerlingen, leerkrachten, schoolhoofden en onderwijsondersteunend personeel van groot belang. Dit is ook het geval bij de respondenten. De meest respondenten zijn ook betrokken bij het opstellen van de schoolregels/gedragsregels. Ook worden de schoolregels/gedragsregels bekend gemaakt bij de ouders welke met name middels email hiervan op de hoogte worden gesteld. Ook is het van groot belang t.b.v de veiligheid op de scholen om regels te hebben voor personeel wat ook het geval is bij de meeste respondenten. Daarnaast werken de meeste scholen met protocollen voor het personeel. Verder werken de respondenten ook met een meldcode aangaande kindermishandeling. Ook werken de scholen t.b.v. veiligheid met groepsbesprekingen, groepsplannen, leerling besprekingen en individuele handelingsplannen.

Wat wel opvalt is bij de meeste respondenten er geen orthotheek is terwijl dit een vriendelijk en effectief middel is om de leerlingen te informeren.

Ook wordt er door een aantal respondenten, 10, gebruik gemaakt van school materiaal t.b.v. de leerlingen met leerproblemen.

V.w.b oudercommissie dient dit geactiveert te worden. Dit is ook een goed middel t.b.v. veiligheid.

Aanbevelingen

Covid-19

Schoolhoofden en docenten/ onderwijsondersteunend personeel

V.w.b Covid-19, kan er aanbevolen worden dat er geen additionele middelen nodig zijn ter voorkoming van deze virus. Alle beschikbare middelen worden al gebruikt waarvan o.a. geanimeerde borden, samenwerking met andere instanties die expert zijn in deze materie, medewerking schoolhoofden en het zich houden aan de protocollen.

Veiligheid

Schoolhoofden en docenten/ onderwijsondersteunend personeel

Een groot deel van de respondenten gaf aan dat ze zich op school veilig voelen. Alleen maar een klein deel gaf aan zich helemaal niet veilig te voelen op school. De meeste respondenten gaven aan tevreden te zijn over de middelen die gebruikt worden om onveiligheden zoals ongewenst gedrag, confrontatie collega's/leidinggevenden, etc. te voorkomen.

Gezien het vorenstaande, kan gezegd worden dat het enige wat nog ontbreekt is nog meer "tools", t.w. "security guards", oudercommise, othotheek, additionele video camera's, brandblussers, intercom in iedere klas, etc.

Wat een belangrijk aspect is dat de respondenten aangaven dat de mobiele telefoon een groot probleem is. Daarnaast wordt er veel "gebullyed" op school. Voor de twee eerder genoemde aspecten dienen de scholen beleid te maken en uit te voeren. Voor het gebruik van de mobiele telefoon dienen er strengere regels geïmplementeerd te worden dan de bestaande regels. Om "bullying" in zijn geheel tegen te gaan dient ook hier met

de Inspectie van Onderwijs samen gewerkt te worden. Hiervoor dient er over deze twee aspecten meer onderzoek gedaan te worden i.sm met de Directie Onderwijs en de Inspectie van Onderwijs en ook samen met de SIMAR. Als voorbeeld kan de school 'De Schakel' genoemd worden aangezien ze een beleidsnota voor hun school hebben.

Voor opvoedingsinterventie van gedragsmodificatie om ongewenst gedrag tegen te gaan wordt er door de meeste respondenten, 17, schorsing en straffen gebruikt. Dit lijkt nogal extreem om dit voor de eerder genoemde interventie te gebruiken. Er dient eerst met de leerlingen verschillende gesprekken te houden en dat ze een zachtere straf krijgen alvorens over te gaan naar schorsing en strenge straffen.

Een actieve oudercommissie draagt ook ij aan het bevorderen/verbeteren van veiligheid aangezien er in een driehoek wordt gewerkt (ouders-schoolhoofd-docenten). Deze zijn de belangrijkste personen om mee samen te werken betreffende veiligheid.

Departamento di
Enseñansa Aruba

